

MURAKÖZ

Szerkesztési iroda: Főter. Sz. Ferencziak háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ILMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

A Csáktornya székely „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a Perlakon székely „Alsó-muraközi lakareképzőintézet” és „Önszegélyző szövetkezet” s a Stridon székely muraközi-hegyvidéki közművelődési „Önképzőkör” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "
Egyes szám	10 kr.

Hirdetések még elfogadottak: Budapest: Goldberger A. V. és Fekstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társai és Herndl. Brünneben: Stern M.

Nyiltér petitsora 10 kr.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Lépünk be a kisdedővö-egyletbe!

A csáktornyai kisdedővö-egyesület tagjainak háromévi kötelezettsége megszűnván, az a terv merült fel, hogy egy bizottság küldessék ki, amely jobban három évre tagokat gyűjtson. A bizottság munkáját legközelebb meg fogja kezdeni, Csáktornya lakóitól függ, hogy a bizottság fáradozása eredményeiben gazdag legyen.

Nem is gondolunk arra, hogy Csáktornya város lelkes lakói megtagadják ezen nemes, a szereteten alapuló egyesület pártolását, mert a szépért, jóért és nemesért Csáktornya lakói minden időben és alkalmakkal lelkesedni tudtak és szívesen áldoztak.

A kisdedővödát fenn kell tartani minden áron s a fenntartás a város minden egyes polgárának szent kötelessége. Különösen a szülők jól fel-fogott érdekei megkívánják, hogy kisdedeiknek menházat, kedves szórakozó helyet adjanak, ahol okszerű játék által szemléletköröknek tervszerű fejlesztését biztosíthatják.

Ó Felsege, a király, mutatott néldát nekünk ittlete alkalmával a kisdedővödának nyújtott kegyes adományával és a nemes gróf ur ujjalag buzdított bennünket becses adományával arra, hogy kisdedeink érdekeit szívünkön viseljük.

Az egytelbelépés meg fog könnyíteni, mert a rendes tagsági díj évi 4 frt helyett 2 frtra szállítottatik le, s az eddigi 2 frtos pártoló tagsági intezmény be lesz szüntetve. Nagyon helyes intezkedés, amely a kisdedővöegyesületnek csakis hasznára fog szolgálni.

Fel tehát t polgártársak, apák és anyák! a kiküldött bizottság működését

tegyük sikerdussá és lépünk be a kisdedővö-egyletbe

A csáktornya — szt-iványi vasut.

A megyei rendes közgyűlésen, mely f. hó 3. és 4. é. tartott, előterjesztelt C. Cohn és Guth bécsi lakosok kérényé melyben az általuk Szent Ivánról Zala-Egerszeg érintésével Csáktornyáig tervezett vasut kiépítését a megye részéről tíz éven át évenként 30 000 forinttal kéri segélyeztetni olykép, hogy ezen összeg erejéig a megye által törzsrészvények vásároltatának.

Az áprilisi közgyűlés ezen vasut közgazdasági és kulturális fontosságát, sőt szükségességét már elismervén, annak segélyezését elvben kijelentette.

Tekintve azonban, hogy az ezen vasut által átszelendő vdeken a megyei utak ép oly tartozást igényelnek, mint jelenleg, sőt a létesítendő vasuti állomásokhoz vezető utvonalak az ediginél okvetlen nagyobb gondozásban részesítendők, s így a megyei utfenntartási alpnál a vasuti segély fedezetül szolgálható megalkarítás nem érhetül el, a szoban forgó és az azonkívül még tervezett helyi érdekű vasutak kiépítésének a szükségét mérvben való segélyezése a megye részéről csak az esetben teljesíthető, ha az évenként megváltandó országos közmunkának váltására az egész megyére nézve, és pedig a kettős fogatú igaz nap-zám váltására 2 frtról 3 frtr, az egyfogatúé 1 frt 20 krról 1 frt 80 krra és a gyalognapszámé 32 krról 50 krra felemeltetik, mi által a megyei utfenntartási alpnál évenként 40,000 frt, többlet bevétel éretnek el, mely ösz-

szeg külön alapként kezeltetvén, abból nemcsak a már tervbe vett szent ivan-csáktornyai, boba-jánosház-sümei és balaton-szent-györgy-köszhelyi, hanem a még ezentul netán szükségesnek mutatkozó helyi érdekű vasutak is kel-lőkép segélyezhetők leendnek; miután továbbá nagy czelok elérésére — mi-nő a megyében létező vasuti vonal szükséges kiegészítése is — az ösz-szök közreműködését igényli s anyagi áldozatok árán sem maradhat vissza a megye saját fontos érdekének feláldo-zása nélkül azon gyors fejlődéstől, mely e téren is nemcsak külföldön hanem hazánk más megyéiben is tapasztal-ható; és miután az országos közmunka váltásá-k említett nem nagymérvű felemelése különben sem jöhet tekin-tetbe szemben a helyi érdekű vasutak létesítése által elérendő nag fontosságú közgazdasági és kulturális eredmények-vel; miután végül a helyi érdekű vasutak segélyezésére fordítandó segély-összegek erejéig a megye vasuti törzsrészvényeket kap, melyek a megyének idővel jö edelmet nyújtó, esetleg más hasznos czélra is fordítható értékét képezendik; ugyanazért az állandó vá-lasztmány által ez ügyben tett javas-latnak szótöbbséggel történt elfogadása mellett a közgyűlés a szent-iván-csák-tornyai vasut tényleges kiépítése ese-tére a megyében évenként megváltandó országos közmunka váltásá-árát és pe-dig a kettős fogatúé 3 frtra, az egyes fogatúé 1 frt 80 krra, a kézi nap számé 50 krra felemelte — és elren-delte, hogy az így elérendő szaporulat külön alapként kezeltetvén, abból a Szent-Ivántól Csáktornyáig tervezett vasut kiépítése tíz éven át évenként 30,000 frttal s így összesen 300,000 frttal segélyeztetés-ék ugyanannyi összeg erejéig nyújtandó törzsrészvényekért és hogy a vasut igazgató — választmányá-ban két hely a megye megbízottjai

részé e fenntartassék s a vasut bevéte-lei- és kiadásairól szóló mérleg minden tüzleti év végén a megyének bemutat-tassék.

Különfélék.

Lapunk t. előfizetőit az új év-negyed kezdetével tisztelettel kérjük, mi-szerint s iveskedjenek az előfizetési hát-ralékokat miselőbb megküldeni, és az elő-fizetést megújítani mert a gyéren befo yó előfizetési díjak tárolról sem fedezik ama előállítás stb. költségeket, amelyek-be immár tetemesen megnagyobbított kétnyelvű lapunk kerül.

Azon t. előfizetőinket pedig, kik la-punkat tovább tartani nem szándékoz-nak, — kérjük, a közelebbi számt fel-bontatlanul visszaküldeni.

Tisztelettel

„Muraköz” kiadóhivatala

A helyierdekű vasutak építése tárgyában a megyéhez beérkezendő folyamodványok felett való előleges tanácskozás és véleményadás czéljából a megyei közgyűlésen egy vasuti bi-zottság alakítása indítványoztatván, az indítvány egyhangulag elfogadtatott, a bizottság Csertán Károly alispán ur elnöklete alatt a megye összes járá-saiból megalakítottatott és vidékünk-ről tagjaivá megválasztattak: Hajós Mi-hály, Lenck Móríc, Gadó Mátyás, Hirschler János, Szabó Imre, Molnár Elek, Szmodics Elek és Vrana Frigyes megyei bizottsági tag urak.

Kinevezés Szmodics Viktor mu-raszerdahelyi földbirtokos miniszteri segédfogalmazói rangban Zalamegyébe főispán tit. árrá kinevezetett.

TARCSA.

Nem kereste s megtalálta.

(Beszély.)

Irta: E. LADDEY.

Magyarította: BELLOSICS BALINT.

(Folytatás.)

Mariska a sárdában megszokta a korai fölkelést s így az estre következő reggel is korán kel, mikor még a többiek mélyen aludtak. Felbontotta csendben a csomagokat és elővette ruháit. Választott közülök. Végre egy rózsapiros megnyerte tetszését, azt ma-gára öltötte és sárgabarna szíjjal átkötötte darázsderékát. Azután magához vette szal-makalapját és halkán, lábujjhegyen kiosont a hármasos, friss reggeli levegőre. Amint a gyönyörű, karcsu tündér a szük ösvényen a tópart felé lebegett, éppen nem hibázott Elfrida hasonlata a bábájából kike-t pillan-góról.

— Oh, mily fonséges az illatos levegő! Mily szép e világ s mily arany a szabadság! kiáltott fel végre ihletetlen.

A kék ég nevetve nézett a boldog gyer-mekre, mely így önkéntelen mondta imá-ját. Azonban az emelt hangulat nem tartott sokáig; az unalom újra megtámadta és nem tudta magát elhatározni, vajjon egy kis furdóházi szökbő-e, vagy pedig előloda a part mellett himbalódzó csónakot, kivee-zen a ragyogó tóra. Az utóbbi gondolata elég csalogató volt; evesni azonban nem tudott.

A kétélyt egy váratlan hang zavarta meg:

— Jö reggelt, kis tubuskám!

Mariska visszatekintett. Feri állott ott, reggeli pongyolában, nagy karimájú szal-makalappal.

— Isten hozta bácsika! — Tehát ily korán? — Én azt hittem, hogy a nagy urak későn kelnek.

— És én nem tartozom a nagy urak közé, felelé Feri nevetve; edzett katona va-gyok, aki nem egyszer szabad ég alatt aludta át az éjjelt.

— Mégis mulatságos lehet táborfűzeknél ülni és vig harcai indulókat fűtyörészni.

— Ahá, ma már a rózsák oldaláról látja az én kis tubuskám a katonaeletet, — ké-pzelete azonban egy kissé nagyon is rózsá-san fest. Olyan éjeken zápor is kerekedik és a katona nedves köpenyben gondolkoz-hatik meleg szobáról és puha ágyról.

— Igaz, hogy a valóság nagyon förtel-mes, sohajta Mariska Szomoruan, megem-lékezve Olga szavaira. Oly utálatos, hogy én még örömet csendes zárdánkban ma-radok, tanulok és álmodom a helyett, hogy a világban olyant lássak, amit szivelní soha, de soha sem fogok.

— Ilyen fiatal ajkának nem volna szabad a világot elítélni. Nézze csak tubuskám, mily biztatón nevet minden; gyorsan lépjen a csónakra! Megnézzük közelebbről a ter-mészet szépségeit.

Feri a csónakra lépett és eloldotta azt. Mariska visszalépett a partra.

— Talán fél, kis madaram? kérde Feri. Főlelme alaptalan! Kiténő evezős va-gyok.

— Félni? . . . nem! De ha magával csónakra szállok, a néni megdorgál, pedig sokkal önrzetesebb vagyok, hogy sem ma-gamat megdorgáltassam, mint egy kis gyermek.

— Ejnye, ejnye! Tegnap mily bizalmas volt, és ma mily hideg, tartózkodó. Talán megszólták a miatt, hogy én irántam oly szívélyes volt?

— Igen, igen!

Feri az első pillanatra keserűen elmoso-lyogta magát, a másodikban már ismét nyugodt volt.

— No, ne féljen tubuskám! szólalt meg biztatva, ma már tudja, hogy bátyjával tett jót; és így még Réthy néni sem ki-fogásolhatja, ha én lovagjává szegődöm.

— Akkor szívesen követem, és belelé-pek a csónakra.

A kis csónak vigan szeldelte a hullámo-kat; először is a kolostor előtt vitt el utja. Á feketébe öltözött apácák, hófehér széles, homlokkenővel jártak-keltek a hármasos kertben.

— Szegények! szólalt meg Feri sajnál-kozva.

— Oh, én ismerem őket, megelégedten élnek hivatauknak, felelt reá Mariska, és nekem is két barátom van, kiknek nincs forróbb vágyuk, mint a kolostor csendes-lakóivá lenni.

— Talán az én aranyosom is apáca akar lenni?

— Nem! De egy szóval sem mondom, hogy nem leszek azzá. Mennyire megnyug-tatóbb csendben, megelégedetten élni a ko-lostorban, mint a hideg férfi rabjává lenni egy egész, hosszú életen át.

— Mily szörnyű képek! Pedig én egy tizenhat éves leányka gondolatmenetét a legrosszasabbnak képzelem.

— Oh! rózsásak voltak az én gondol-taim is a legutóbbi időkig. De most már tudom, hogy annak a szép időnek, midőn a lovagok küzdöttek kedveseik koszorujáért, — annak vége van. A mai blazirt fiatal emberek egészen másként vélekednek és a nőkől várják meg, hogy azok udvarlo-jának nekik. És azt is tudom, hogy ha örök-ké hajadon maradok is, én férfi után kü-zdeni nem fogok, nem . . . soha!

Feri felkaczagott.

— De hiszen azt nem is kívánja senki. Most már csak azt szeretném tudni, hogy az ilyen ideákat ki oltotta az én kis aranyosom fejcskéjébe?

Mariska hosszan maga elé nézett; job-ban tudta ő azt, mint Feri és bárki, de elég erős volt titkát megőrzeni. Olga kedvéért azonban új beszédonalat vett fel.

— Úgy-e Feri, maga is megvetné az olyan leányt, aki magát teljes erejével há-lójába akarná csinálni?

— Meg . . . bizonynyal meg! Tetszik-e vagy nem tetszik, az e fölötti bírálatot én-tőlem kellene meghallania. Mit ér a győzelem küzdes nélkül! Inkább küzdök ném kezéért, sem hogy az az első pillanathan nyakamba boruljon.

— Ezt szépen, lovagiasan mondta; ez tetszik nekem mód nélkül. Talán ismer is már valakit, ki megtudná hozni ez áldo-zatot!

— Nézze meg az ember a kis kíváncsi madarát! Érdeki az magácskát?

— Oh, engem egy cseppet sem, — de talán másokat.

— Másokat? Ah, ez rendkívül érdekes lesz. Szeretném tudni ki olyan kegyes, ki csekélységemet ily érdeklődéssel kíséri.

— No, no bácsika ne bizza el magát. — Csak tréfáltam, szót Mariska nevetve, amint észrevette, hogy túllött a célzon.

Feri elmerülve nézte a szép gyermeket — a gyengéd, gyermekies vonások híven el-táultak, hogy-e kérdést nem magától teite fel.

— Nos, kedves kis inkuizitorom, külön-ben semmi tehetetlenség, hogy valaki egy holdog percében rólam is megemlékezett. És ha még egyszer kérdezik, azt felelje: — az én Feri bátyám olyan szabad, mint a levegő madara, és hogy tíz kerek év lefor-gása előtt nincs szándéka megnősülni.

— Oh az nagyon hosszú idő, mondá Mariska, mereven Feri szemébe nézve, úgy, hogy végre szép kettesben elneveték magu-kat és jökedvvel tértek vissza Réthy bá rónához.

Mariska, amint a keskeny ösvényen visz-szaszaladt elmondhatta, hogy soha ily jól egy reggelt sem töltött el. Azután szobá-jába sietett, hogy felbomlott hajfűrtjeit megigazítsa.

Olga utánna sietett.

— Nos, mi újság!

— Semmi egyéb, csak az, hogy a csinos házassági candidátus szabad, egészen szabad, de sem te, sem Elfrida nem lehetek neje-d.

— Cserenyés Sándor a nagy-kanisai kir. törvényszék elnöke f. hó 12-én Csáktornyára érkezett, ahol az uradalom által a kir. járásbírósg czéljaira bérletbe felajánlott épület a kir. járásbíró és az uradalom képviselői kíséretében megtekintette. Ő Nagysága 13-án a járásbírósnál tett hivatalos látogatást.

— Közgyűlést tartott a csáktornyai kisedővő-egylet múlt vasárnap. A közgyűlés újabb három évre a tagok gyűjtését kimondotta s a gyűjtés kivétel a választmányra bízta.

— Tanítóválasztás. Kovácsics Ignác okl. tanító a gárdinoveczi iskolához tanítól választatott meg.

— Helyreigazítás. Illetékes helyről a prekopi kápolna felszentelési ünnepélyére vonatkozó hírvíre (1. lapunk m számát) a következő helyreigazító sorokat vettük: Cuique suum. vagyis adjuk meg mindenkinek a magáét. A „Muraköz“ utolsó számában ezen tudósítást olvastam: Folyó hó 2-án délután igen szép ünnepélyességgel lőn felszentelve a Horváth Lajos, csáktornyai zárdafőnök és a vidékbeli nép adományozásából Prekopán felállított csinos kis kápolna. Eme tudósítást az igazság kedvéért van szerencsém képen helyre igazítani: Positiv tudomás szerint 100 frton kívül, mely összeget Ziegler Kálmán Ő nagysága (kit az Isten sokáig éltesen) kegyes volt adományozni, a kápolna fenntartására; azonban minden néven nevezendő egyéb költségeket maga a szerzet viselte úgy, hogy az ottani nép némely anyag odaszállításán kívül egy árva krajczárral sem járult a kápolna felépítéséhez. V.

— Czirkus. Legközelebb Schlegel M. művelőde-tulajdonos érkezik városunkba, hogy kitűnően szervezett társulatával a gabona-tér-n 6 előadásból álló ciklusát megkezdje. Közönségünk ket figyelméztjük ez előadásokra, melyek mindentűt elismerést vívtak ki.

— Roppas Márton zongoragyáros f. évi november elején érkezik Csáktornyára. Kik zongoráikat általa óhajtják hangoltatni, előjegyezhetik magukat Fischel F. könyvkereskedésében.

— Gyászír. Kovácsévits Ferenczné, szül. Christian Mari, Kovácsévits t. szt.-györgyi tanító neje rövid szenvedés után f. hó 6-án élete 53. évében jobb létre szenderült. Béke poraira!

— Beküldetett. „Gyakorlati tót nyelvtan.“ Irta Glósz Miksa főgymn. tanár. Budapest, 1888. Lampel Róbert

vé, mert tíz év előtt nem akar házassodni. annyi ideig pedig ti, ugyhiszem, nem akartok várni?!

Minden további telet helyett Mariska jóízűen elkacagta magát, egyedül hagyva magára a sápadó Olgát.

V.
A kis társaság folyton derült hangulatban volt; Feri szellemes fiatal ember volt és ügyes modorával mindenki szívéhez találta utat.

Vezető ügyességét senki sem vonta kétségbe, a kis vidék legnagyobb részét már beharangozták és a legújabb tervezett kirándulás czélja egy szeszélyesen alakult dolomit szikla volt.

A sziklánál egy régi ismerőssel, Mr. Douglas ural, egy kedélyes anglissal találkoztak, ki évek előtt Tátrafüreden a büszke Elfrida lovagja volt, — de győzelem nélkül.

Nem tudni, a folyton szaporodó évek, vagy Mr. Douglas folyton gyarapodó sillingjei tették-e Elfridát előkelőbbé; vagy meglehet, — miért ne? — hogy az épen nem rut angol ébresztett benne nagyobb érdeklődést. A versenyben egy ideig Olga is részt veit és Ferinek meg kellett elégednie a hideg udvariassággal.

Es e közben csuda is történt, pedig a jó isten mai napság ritkán tesz csudát: a kényelmet szerető Olga, valahányszor Feri hegymászást javasolt, a legbüzböb hegymászóvá lett; minden esetben meg akart mászni, minden mélységet, sziklahasadást ismerni akart. Ilyenkor Réthy báróné, nem a legkönnyebb testalkattal lévén megáldva, nem mert vállalkozni és így Mariska kísérte el a fiatal párt; senki sem örült neki jobban, mint ő maga, mert szerette a hegycsúsról nézni a völgyben derengő homályt. Ilyenkor újra előkerült az egyszerű zárdaruha. Vidoran, könnyű lepkéként szökdeltek szikláról sziklára. Mily boldognak érezte magát ismét kinn a szabadban. Szeretett volna dalolni, kacagni jókedvében a szép gyermek, ki eddig csak felügyelet alatt tehetett sétát.

Mit is érdekelték őt Feri és Olga beszé-

könyvkiadása Ara 80 kr. Aki kedvet érez magában a tót nyelv megtanulására, ezen a Dr. Ahn F. tanmódszere szerint készült nyelvtanból elsajátíthatja a tót nyelvet. A könyv szépen van kiállítva s a nyelvtani szabályokon kívül számos gyakorlati példát és kis szótárt is tartalmaz.

— Jókai Mór újabb regényeinek Révai testvérnél Budapesten (IV. Váci-utca 11. sz. a.) megjelenő füzetes kiadásából, és pedig a most folyó „A három kőfé“ című regényből, megkaptuk a 6—8. füzeteket. Ismételen megjegyztük már, hogy Révai testvérek Jókai regényeinek füzetes kiadása által oly érdemeket szereztek maguknak, melyek felett nem lehet egyszerűen napirendre térni. A sok selejtes füzetes vállalat mellett, a sok hangzatos csúcsok alatt és csabító ígéretek mellett, gyakran a legaljasabb irodalmi műfajt csempészik be oda, a hol épen kiváló gondot kellene fordítani a szellemi táplálékra, koros irók regényének füzetes kiadását nem lehet eléggé megbecsülnünk. Irodalmi viszonyaink folytán túlságosan drága kiadványaink között megbecsülhetetlen az, hogy épen a legnagyobb író műveit szerezték be a legolcsóbban. Pár füzetből csakhamar vaskos kötet válik és a lassankint megszerzett kötetek észrevétel nélkül bár, de gyorsan gyűlnek. Alig három éve még, hogy e nagyszerű vállalat megindult és már körülbelül husz kötetre megy az így megjelent Jókai regények száma. És a mi a legörvendesebb, ily módon azok szerzik meg Jókai, a kik műveit nemcsak könyvpoltcaikra állítják, de el is olvasják, élvezik, gyönyörködnek bennük. — A most folyó regény egyike a legremekbebb alkotásoknak, minden egyes füzet új szépségeket tár fel belőle. — Az egyes füzetek ára 20 kr. és legolcsóbbul az előfizetési pénzeket egyenesen a kiadóhivatalba küldeni.

— A test ápolása és tisztántartása az egészség egyik tökélléke. E czélra legalkalmasabb a Brázy-féle valódi sóborszesz, melyet a fővárosban ily czélra majd minden házban használnak. E sóborszesz a legjobb fejmosó szer, mert erősíti a fejdegeket és eltávolítja a korpát. Száj- és fogtisztító szerül is nagyon használnak, mert a fogakat kitűnően tisztítja, a foghúst erősíti és a szájbüzt megszünteti. Pórsenek és lábizzadá ellen pedig épen hatásos. E kitűnő házszer minden nagyobb fűszerkereskedésben és gyógyszerárban kapható.

— A bőr elkeresedése. Lapunk egy barátja a következőket írja: A bőr elkeresedése különösen a labakon, a mit népiesen tyukszemnek nevezünk, mind nagyobb mérvet ölt és ez a baj az, melyen épen az egészséges, sokat mozgó és járó emberek és azok a nők és férfiak szenvednek legtöbbit, a kik a fess lábbelitket kedvelik. Sok szakember foglalkozott már avval, hogy miként lehetne e kellemetlen bőrkéregesedést alaposan eltávolítani; de a sok kísérletnek az eredménye a lapok hirdetései közt mutatkoznak legjobban és pedig hangzatos frázisokban. Mind ezek az agyondicsért csodaszerek azonban nem sokat érnek, mert ha eltávolítják is a tyukszemet, ugyanazon a helyen rövid idő múlva ismét visszajön. Tud-

dei, hisz édes keveset tudott társaságokról, színházokról, koncertekről; sokkal jobban szerette meghallgatni a pástor-éányok meséjét a havasi élet ezer-és ezerféle ingeréről. Aztán virágokat gyűjtött; nagy, teljes szirma havasi virágok, különféle füvek mind belekerültek albumába — — —

Mily boldog volt a báróné, midőn mindhárom testvér boldognak látta, s szívében újra kihajtott reménye, hogy egyik vagy másik leány kezfogóját még e fűdű évadban megmarthatja.

Mily öröm lenne mindkét idősebb testvér férjnél látni!

A következő napon a kis társaság, melyhez legújabbán Mr. Douglas ur is hozzácsatlakozott, egy közeli faluba rándult. A forró délutánt egy magaslaton fekvő kertben töltötték el, honnan szép kilátás nyílt a közeli hegyekre. A bucszó nap gloriával vonta be az idylli tájképet; valóban gazdag, romantikus képet nyújtott.

A hegyre vezető, ide-oda szökellő lépcsős feljárón egy halvány arcú szegény, rongyokba öltözött nő igyekezett a kertbe, egyik kezével kis fiát vezetve, másik kezében rozoga hárfaát tartva. A kis fiu mintegy kilencz éves lehetett és kerekre nyitott kék szemével szomoruan nézett fel anyjára.

A remény pirja gyúlt ki arcukon, midőn a szépszámu közönséget megpillantották és az anya anélkül, hogy megnyugodott volna, hártájára hajolva elkezdett valami mély, szomorú dalt játszani.

A kis fiu azaltal egy üresen hagyott székre ült. — Oly jól esett fáradt, gyenge testét kipihentetni; könyörtelen urak ennalvalt is rendelték számára, de nem evett belőle; megköszönte és szép szemével tovább nézte a nyüzgő-bongó tömeget.

Új vendékek jöttek, alkalmas hely után néztek, de kikerülték azt az asztalt, amely mellett a kis fiu ült. A vendéglős azonban durván elkapta előle ételét és a földre tette, s azután nyers gorombasággal szólta meg a remegő kis gyermeket:

— Féltre innen! Talán csak nem fogok számodra széket is tartani.

tómmal és a saját tapasztalatom szerint az egyedüli legjobb szer a L u s e r-féle turista-tapasz, mely alaposan, könnyen és biztosan eltávolítja a tyukszemet és egyéb bőrkéregesedést akár a kéztől, akár a lábról és néhány nap alatt vissza adja a bőrnek régi lágyágát. A L u s e r-féle turista-tapasz a vidéken majd minden nagyobb gyógyszerárban és Budapesten a főraktárban: Török József gyógyszerésznél (Király-utca) 60 krajczárnyi csekély árért kapható, de ajánlom, hogy a kevésk Luser félet kérjen és fogadjon el, mert s többiek nagyrészt csak gyenge utáztatok.

— A nép zseborája. A Budapesti Sír-göny-írja. Rendkívül érdekes az a verseny, mely jelenleg az óragyártás terén észlelhető és melyet az ugynevezett „Waterbury zseborák“ bevezetése hazánkban idézett elő. Midőn Hottelmann A. jóhírű budapesti szerszám gép, és olajkereskedő (váci-körút 28), néhány héttel ezelőtt a fennnevezett órák terjesztését hazánkban megkezdte, valóságos forradalmat idézett vele elő nemcsak a közönség körében, mely a rendkívül olcsó (6 frt 50 kr.) nagyon tetszetős külsejű és kitűnő szerkezetű, pontosan jár és fehér színet megtartó állanyezüst órákat erősen vásárolta, hanem különösen az órákereskedők és órásközt is, kik a veszélyes versenytársról megijedve csakhamar nekies-tek és kigyórt-békat kiáltottak reá. Azt is megtették, hogy olcsó, ugynevezett svájci óráknak árát a minimumra redukálták csakhogy a közönséget a Waterbury-órák vásárlását elcsábítsák, de ez nem használt, mert a közönség belátta, hogy egy jóhírű budapesti cég jóáltása legalább is ér annyit, mint egy vidéki órásé. A nevezett cég három évi kezességét vállal az általa eladott óráért, csekélyebb javításokat, melyek sokkal ritkábban válnak szükségessé, mint bármely más óránál, ingyen eszközöl és egy rugóért mely minden órásnál 1 frt 50 kr. 2 frt, csak 35 krajczárt számít úgy hogy egy esetleg néhány évi használat után véletlenül megromlott óráknak javítás czéljából való beküldése még a legtavolabbi vidékről is kifizeti magát annál inkább, mert vidéki órás csak elrontaná. A fővárosban rendkívül keletük van és nagyobb üzleti, nyomdai, gyári és ipartelepek, testületek és társaságok tucatszámú vásárolják ez órákat, melyek rövid idő alatt minden más, kétes értékű, olcsó órák ki fognak szorítani.

CSARNOK.

1849 október hó 6-án.

(Szavolta a szerző Csáktornyan, 1887. okt. 6-án a vértanúk emlékére rendezett ünnepélyen.)

Csend lett a hazában. — Ilerakva a fegyver Medrébe szállt vissza a lezudult tenger Kelet, nyugot felé bujdosik a magyar, Kehleben a győző véres szobut takar. Bús halotti torra készül sötét Arad. Tizenhárom hőmek felállt a vértanú, Hazájukért küzdve — életük itt szakad. Szabadságharc után a bakó kéz alatt.

— Halál rátok: szólt a bírő — vétkeztek, Kegyelem nincs — a nagy utra készültetek, Elveszték mind, mint el fog veszni hazátok,

— A szegény kis gyermek remegett és elpirult; anyjának fájdalmas tekintetere szomoruan felsóhajtott.

Mariska felkelt fölhevélből és székét a szegény fiúnak vitte.

— Nézd, szegényke, itt nyugodni ki magad! In úgy sem vagyok fáradt. Aztán még egy darabka kenyert adott kezébe és azzal visszatért fölhevélre, ahol szeméi legelőször a bárónő haragos tekintetével találkoztak.

— Mariska, mit jelenten ez? — mily feltűnő magázislet! Az egész társaság reád néz! Nem tudod magad úgy viselni, ahogy egy fiatal leányhoz illik?

A vendéglős Mariskának azonnal más székét hozott, de a bárónő halgatag lett; röstelte, hogy minden oldalról oly kíváncsi szemekkel néznek feléjük.

— Már igazán nem tudom-mit gondoljak?! A zárdában tanulták-e az irgalmasság ily módon való gyakorlását, vagy szeleburdi természetű visz ilyen dolgokra, szólt Mariskához a hazaféle vezető uton Olga nyugosan, úgy hogy Mariska könyezve haladt a többi után.

Amint így esendben, elmélyedve haladt. Feri csatlakozott hozzá; lágyan szeliden beszélt a szomorú „aranyoshoz“, de Mariska daczolt piros ajkai felbigyesztve olyanok voltak, mint a hegyesre szópot cizkor.

Már előtűnt a nyaraló budos tornya; Feri az uton egy véletlenül íbédott barátjával beszélt. Szívélyesen megszorította tehát Mariska kezét és megvigasztalta:

— Né legyen olyan szomorú, edes kicsikém! A néni szavai magácskát érték ugyan, de a hiba bennünk volt, félrtakban; nekünk kellett volna a szegény kis árvát a vendéglős durva modora ellen megvédeni. Magácska azért egész nyugodtan alhatik; a szegény fiu bizonyosan imájába foglalja, mert jót tett vele. — Jó éjt kicsikém! — jó éjt!

(Folytat. köv.)

Melynek sírját harcotokkal megátátok. „Hah! az nem lehet, hogy a haza vesszen el!”

— Él az Isten. — az van a magyar nem zettel, Mi meghalunk a honért — de a hon élni fog,

S e harc után népei lesznek szabadok!

— Mi nem vétkezünk. — csak védtük az ő hazát, Vagy véték-e, ha a gyermek vődi az anyát?

Nem mi s társaink érdemeltünk ily halált, De ha halunk kell — ajukn kegyelmért nem kiált

S ha szabadság romjain fűzött koszoru, Melyet övedz honfibanát és sötét bu, Még több vérvirágot óhajt, — am hadd folyjon

Mi vértünk is. — Isten vetünk, — éljen a hon!

S meghaltak ők, mint vértanúk, tizenhárom ltt is szembe nézve a halálnak bátran, Hős mellükben, melyen annyi vihar megtört. Szívök végében is szabadsáért vért. Vértanú a halál. — mely annyiszor gyáván

Előlkö megfutt — a védtel. látván Csak is parancsra tizenhárom hőst levért, De a csatatéren szembe szállni nem mert.

Hiszen a bitófán remekelt a bakó, Kegyelemből négyet gyilkolt le a golyó, Kik a harcában szurony erdőn törve, Golyózápor között a halált keresve; Nem ismerve ellent, nem tekintve számát, Éltük, vért és vagyon! a hazának szánták. Itt nyugosznak kivégezve — letiporva, És ha így is! — vértanuként lennragyogva.

Lelkők dicsőséggel szebb hazába szálla. Od', hol iténi fog a bírák bírása, Gyász szállt a honra, de nem kétségbeesés, Mert volt a honnak még sötétebb napja is. Századok óta küzd létért, szabadsáért. Minden arasznyi földért fizetett vérbért, Rablánczról irtózza, megvetve a halált, Szabadsáért, ha kellett, végtusa szállt.

— És nem vészett el, — él és élni fog e hon, Bár hányszor ujjlon fel itt Marathon. Darius seregével jöhet az ellen, Szembeszálland vele e maroknyi Athen! S minden csepp vérből, mely szabadsáért kifoly,

Egy-egy félisten kel fel halottaiból, S százezer halállal meggyózik az ellen, Hogy a magyart szolgává tenni nem lehet!

— És ti, dicső hősök, Isten trónja előtt, Kiknek eleste felzavart szívet, velőt, Halhatatlanságtok tündérletében Nyugtot leletek a sors végétében. Vértanú ha elestetek is a honért — Győztesek ti valátok — mert a kifolyt vért

Felzavíva a szabadság hajnalsugára S áldást hint belőle a magyar hazára!!

Véretekek megszentelt hazánk szabad lett Önnön magának visszaadva a nemzet. A szabadság — oit hagyva a sir nyugalmát.

Feltámadt — s kinyitá a börtön ajtaját, Lehullt a bilincs, kilépet az elitelt, Szabad földön zeng'hála — s dicsénekét Állad meg Isten e hon! — rebegve hō imát S a hőöket — kik széttörték a rabigát!

Áldás e honon, és poraikon, Emlékük hazánkknak csillagként ragyogjon.

Ragyogjon, mig Kárpátoktól Adriáig. Honáért éltet egy magyar is áldozik!! A szellem, mely öket a vértanúig kísért, Élni és ha kell; meg is halni a honért Szent hével minden honfi kebelt lengjen át S tegye boldoggá e már sokat túrt hazát!

KOLLARITS MIHÁLY.

Szerkesztői üzenetek.

Stridó Br K. V. A szőlőmívelés jó-vője Muraközben“, című közérdeklő közleményt megkaptuk, köszönjük! Legközelebb jönni fog; horvátura is le lesz fordítva. Csáktornya és Muraköz multjára vonatkozó cikksorozatát folytatását megkezdjük, mihelyt a régen vártakozó társaság közleményeink lefoly-
nak. — Sz o m b a t h e l y. Cs. B. A megválasztáshoz gratulálók. Levélnek megörültem. Barmikor, bármily esetben szivesen állok jóakaró tanácssal szolgálatára; ezt levélben tett kérésére szivesen izenem. — Nedelicz G Gy. Jó lesz a csütörtök is, de jobb a szerda. — Nedelicz Gl. F. Az elbeszélést és az adomákat köszönettel vettem. — . . . . . L. S. Régóta hallgat. Nálunk egy mondas van divatban; ez alkalommal idézem: „Lesz, nem? . . . . . Csáktornya. V. A helyreigazító soroknak szivesen adunk helyet. A kápolna felszentelésére vonatkozó tudósítás küönben vidéki levelezőnkől érkezett, aki nem informáltatván hiven [a kápolna létrejöttéről], maga is szivesen beleegyezik a helyreigazításba.

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNANYÁN

Indul.

Bücherhof felé.

Reggel	6 óra 28 perczkor	postav.
Délután	4 " 13 "	"
Éjjel	12 " 09 "	gyorsv.

Kanizsa felé.

Reggel	5 óra 16 perczkor	gyorsv.
Délben	11 " 55 "	postav.
Éjjel	10 " 21 "	"

Várasszé felé.

Reggel	7 óra — perczkor	vegyesv.
Este	10 " 27 "	"

Érkezik.

Bücherhof felé.

Reggel	4 óra 53 perczkor	gyorsv.
Délben	11 " 27 "	postav.
Éjjel	9 " 53 "	"

Kanizsa felé.

Reggel	6 óra 37 perczkor	postav.
Délután	4 " 17 "	"
Éjjel	12 " 21 "	gyorsv.

Várasszé felé.

Reggel	4 óra 50 perczkor	vegyesv.
Este	9 " 13 "	"

Szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Urednik.

2827. szám tk 1887.

Arverést hírdetm. kivonat.

A c áktornyai kir járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a csáktornyai takarékpénztár végrehajtatónak K o z j á k I s t v á n szász

koveczi lakós végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírószág területén lévő a sztráhoniecezi 87 tkvben 459. hrsz. a. egész 136 frt. a szávszkoveczi 88 tkvben 160ja hrsz a. felére 101 frt a szávszkoveczi 12 tkvben 1—10 sor sz. a. ingatlanok tartozékai, legelő és erdő illetmény felére 728 frt a szávszkoveczi 66 tkvben 59 hrsz. a. egész 60 frt a szávszkoveczi 68 tkvben 174. hrsz. a. egészre az árverést 248 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1887. évi november hó 10-ik napján d. e. 10 órakor

Sztráhoniecezen és

1887. évi november hó 10-ik napján d. u. 3 órakor

Szávszkovecz községekben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10^oát vagyis 18 frt 60 kr. 10 frt 10 kr. 72 frt 80 kr. 6 frt és 24 frt 50 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a báuatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyán 1887 évi augusztus hó 27-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 769 1—1

Todor József
csáktornyai
kereskedésébe egy jóra való
TANONCZUL
szonnal telvéteik.

932. szám. tk. 887.

Arverést hírdetm. kivonat.

A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranacs Lipót és társa végrehajtatónak Lilek Mihályné végrehajtást szenvedő elleni 105 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. járásbírószág) területén lévő Perlakon fekvő a perlaki 150. sz. tkvben 1068 hrsz. a. ingatlanra a végr. törv. 156 §-a pontja alapján 66 frt, az ottani 699 sz. tkvben 1867 hrsz. a. ingatlanra u. a. törv. szakasz alapján 198 frt. az 1061. sz. tkvi 1802ja hrsz. ingatlan részére 183 frt, az 1062 sz. tkvi 1802jb hrsz. a. részlet $\frac{1}{4}$ részére 104 frt. és az 1600. tkvi ingatlan $\frac{1}{4}$ részére és tartozékaira az árverést 151 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1887. évi október hó 17-ik napján d. e. 10 órakor

Perlak község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10^oát vagyis 6 frt 60 kr. 19 frt 80 kr. 18 frt 30 kr. 10 frt 40 kr. 15 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a báuatpénzek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kalt Perlakon 1887 évi május hó 17. napján.

A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. 770 1—1

CSILLAG ANNA

1856. évi honos orfias Le-reley-hajammal, melyet az általam föltalált kénec 14 havi használat után nyertem, mely megakadályozza a hajkibúrást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a hajszálakat. Erősen elősegít egy teljes érő szőke hajnövekedését, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szőke termésketes színt és sűrűséget kölcsönöz és megőrzi korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy kőcsög ára 50 kr., 1 frt, 2 frt. Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése vagy postautánvétel mellett az egész világba. 701 13—20

CSILLAG ÉS TÁRSA.
Budapest.
Király-utca 26.

„NEUE ILLUSTRIRTE ZEITUNG“
Chef-Redacteur: Balduin Groiler.

Abonnemenst-Einladung.

Die „Neue Illustrirte Zeitung“ hat am 1. October ihren neuen, sechszehnten Jahrgang begonnen.

Die „Neue Illustrirte Zeitung“ erscheint in dem neuen Jahrgange mit wesentlicher Vermehrung, sowohl in literarischer wie in artistischer Beziehung unter theilweiser Benützung des Inhaltes des weltbekannten Familien-Journals „Ueber Land und Meer“, richtet dabei jedoch natürlích, wie bisher, ihr Hauptaugenwerk auf das österreichische Element.

Die Leser erhalten allwöchentlich eine meistens drei Bogen — 24 Folio-Seiten starke Nummer.

Nach wie vor findet in der „Neuen Illustrirte Zeitung“ der Roman, die Novelle und das Feuilleton im weitesten Sinne die eingehendste Beachtung und Pflege, und was den artistischen Theil des Blattes betrifft, so weisen wir nur darauf hin, dass die vorzüglichsten Künstler Oesterreichs und Deutschlands für denselben gewonnen sind.

Auch die bei unseren Lesern so beliebt gewordene Spielecke wird, wie bisher, eine Fülle des unterhaltenden und anregenden Stoffes bieten. Gleich in der ersten Nummer des neuen Jahrganges veröff-entlichen wir mehrere Preisräthsel mit Preisen an Kunst- und Prachtwerken

== im Werthe von 1000 Gulden. ==

Die „Neue Illustrirte Zeitung“ kostet incl. wöchentlicher Franco Zusendung per Post:

Für Oesterreich-Ungarn:	Für Deutschland von Wien versendet:
Ganzj.ähr. fl. 8. halbj.ähr. fl. 4. viertelj.ähr. fl. 2.	Ganzj. M. 18. halbj. M. 9. viertelj. M. 4.50.

Für alle Staaten des Weltpostvereines:

Ganzjährig Fr. 30, halbjährig Fr. 15, vierteljährig Fr. 7.50.

Die Administration der „Neuen Illustrirten Zeitung“ in Wien

773 1—3. III., Radezkystrasse Nr. 12.

! Csáktornyán a gabona téren!

Távirat.

SCHLEGEL lovardája

(CZIRKUSA.)

Van szerencsém Csáktornya és vidéke nagyérdemű közönségének bec es tudomására juttatni, hogy e hét folyamán

műlovar társulattal

megjelenek és 6 egymásutáni előadásból álló cyclust fogok rendezni.

Társulatom elsőrendű műlovar és műlovarnőkből áll, rendezem:

25 elegáns és kitünően idomított lóval, nagyszámu jelesen idomított kutyával.

Szerdán f. hó 19-én vagy csütörtökön 20-án

nagy megnyitási előadás.

BÉVEBET ÉS FALBAGASZON.

Számos látogatásért esedez tisztelettel

SCHLEGEL M.
igazgató.

774 1—1.

CACAO
ÉS
CSOKOLÁDÉ
VICTOR SCHMIDT & SÖHNE-től

melyek az első bécsi szakácmesterség-kiallítás on (Kochkunst-Ausstellung) a legnagyobb díjjal, diszoklevéllel lettek kitüntetve. Csakis hatóságilag bejegyzett védjegyünk és czégnkkal ellátva a valódi. Kapható minden ismertebb fűszer és csemegekereskedésben és Csáktornyán:

STRAHIA TESTVÉREK és TODOR JÓZSEF urak kereskedésében.
Vidékere postautánvétellel küldetik.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
es. k. orsz. szab. gyárosok. Gyár és központi szétktldés:
Bécs, IV. Allegasse Nr. 48. (nächst der Südbahnhohe).

„FEIERABEND“
ILLUSTRIRTE GEWERBE- und FAMILIEN-ZEITUNG.

Abonnements-Einladung.

„FEIERABEND“ behandelt hauptsächlich jene grossen und wichtigen Fragen, welche alle Gewerbetreibenden ohne Unterschied des Berufes betreffen und überlässt den einzelnen Fachblättern das Eingehen auf solche Details, die nur eine gewisse Classe von Gewerbetreibenden angehen.

„FEIERABEND“ ist ein vollkommen unabhängiges Organ und will durch allgemein verständliche Aufsätze, welche ausgezeichnete Studien auf allen Gebieten des Gewerbewesens zur Grundlage haben, nicht nur zur Klärung der verschiedenen Ansichten und Bestrebungen in Gewerkekreisen beitragen, sondern durch gewissenhafte Besprechung aller Uebelstände und Zeit- und Streitfragen auch den gesetzgebenden Factoren ein Mittel an die Hand geben, die Anbahnung besserer Zustände zu ermöglichen.

„FEIERABEND“, ein für jeden Industriellen und Gewerbetreibenden, der es ernst mit seinem Berufe meint, unentbehrliches Blatt, das auch der Familie den gewähltesten und besten Unterhaltungstoff bietet, erscheint jeden zweiten Sonntag und kostet sammt Postzusendung

Ganzjährig	fl. 3.—.
Halbjährig	fl. 1.50.

➔ Probenummern gratis und franco. ➔

Die Administration des „Feierabend“ in Wien
III., Radezkystrasse 12.

772 1—1

Arverési hirdetemény.

PERLAK község részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező haszonvételek, u. m.:

- I. Italmérsi haszonvétel 5000 frt,
- II. Szerjái csárda . . . . . 150 frt,
- III. Vásár és helypénzszedés 500 frt,
- IV. Halászat . . . . . 20 frt,
- V. Drávai rév (átjárás) . . . 1200 frt,

és pedig I. II. III. és IV. alattiak

folyó évi november hó 3-ik napjának d. e. 9 órakor,

az V-ik alatti pedig

folyó évi december hó 3-ik napján reggeli 9 órakor

nyilvános árverésen a község házánál bérbe adatni fognak, — továbbá

- VI. Lámpa világítás . . . . . 200 frt,

árlejtés folytán szinte a község háznál

f. évi december 3-án reggeli 9 órakor

kiadani fog.

Az árverési és árlejtési feltételek bármikor megtekinthetők PERLAKON, 1887. évi szeptember 4-én.

Horváth Mihály
v. bíró.

Dr. J. G. Popp udvari fogorvos	Dr. J. G. Popp udvari fogorvos	Dr. J. G. Popp udvari fogorvos	Dr. J. G. Popp udvari fogorvos
Dr. J. G. Popp udvari fogorvos	Anaetherin-szájfelte 40 év óta a legkedveltebb száj- és fogkonzerváló szer. Meggátolja a fogak lerakódását, előkérli a száj kellemetlen szagát, felhívja a foghúst és elejét veszi a fogfájásnak. Ára: a nagy palackoknak 1 frt 40 kr., a kisebbnek 1 frt., a legkisebb 50 kr.	Anaetherin fogpasztája a legkedveltebb száj- és fogkonzerváló szer. Meggátolja a fogak lerakódását, előkérli a száj kellemetlen szagát, felhívja a foghúst és elejét veszi a fogfájásnak. Ára: a nagy palackoknak 1 frt 40 kr., a kisebbnek 1 frt., a legkisebb 50 kr.	Aromatikus fogpasztája nagyon kedvelt a kellemesen habzó fogszappanok barátai előtt. Kitűnő fogtisztító szer. Ára 35 kr.
Dr. J. G. Popp udvari fogorvos	Fogpora a fogport kedvelők közt a legelkerültebb és legkedveltebb, melytől a fogak ragyogó fehér színt nyernek. Ára 63 kr.	Fogtömője (Plombe) , melylyel a használati utasítás szerint bárki önmaga tömészheti ki a rossz fogait. Ára 1 frt.	Növényzappann a legkiválóbb pipere- és gyógyszeripari, mindenféle bőrküti és foltok ellen. Ára 30 kr.

Brázay Kálmán sósorszesze	FIGYELMEZTETÉS! Mivel sósorszesz készítenyem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak van kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimre két nyomtatban saját hazam külső alakját veszem föl, védjegyként. A palackok és dugók ólomkupakjai czéggelirattal vannak öntve.	Brázay Kálmán sósorszesze
Kitűnő házi szer csúsz szaggyal, fog- és fejfájáskor, szemszínnyel, szemgöngyölés, bennulások stb. ellen. A legjobb fog és szájtisztító szer. Fejmosásra nagyon ajánlatos és elterjedt, különösen ajánlatos a kenőgyűrű gyógy-módra (massage). Ára a kis üvegnek 40 kr. a nagyobbiknak 30 kr.		Nehogy a közönség gyenge utánzatok által félrevezethető legyen, figyelmeztetem, hogy palackaim czéggelirattal vannak öntve és az itt látható védjeggyel ellátva. Használati utasítás mellékeltek.
Brázay Kálmán sósorszesze	Kapható Budapesten Brázay Kálmán Múzeum-körút saját ház és Csáktornya József, Strahia testv., Grannert test. uraknál 741 3-12	Brázay Kálmán sósorszesze

„LUSTIGE BLÄTTER.“

Abonnements-Einladung.

„Lustige Blätter“ erscheinen demnächst unter Mitarbeiterschaft der besten Humoristen jeden zweiten Sonntag und pflegen den Humor nach allen Richtungen

„Lustige Blätter“ ist das originellste Unterhaltungsblatt der Welt. Jede Nummer ist mit rosafärbigem Umschlag volle 20 Seiten stark und bringt Erzählungen, Humoresken, Schwänke, heitere Sagen und Anekdoten Gasmies und Ungereimtes aus der Frauenwelt und allerlei Humor.

„Lustige Blätter“ sind fabelhaft billig. Das Abonnement kostet:

Ganzjährig 26 Hefte . . . . . nur fl. ö. W. 3 —
Halbjährig 13 „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1.50.

Einzelne Nummern kosten 15 kr. — 30 Pf.

Abonnementsbeträge sendet man am besten mit Postanweisung. — Probeummern gratis und franco.

Die Administration der „Lustigen Blätter“
Wien, III. Rudetzkystrasse Nr. 12.

770 1-1

Legolcsóbb és legkellemesebb

ESTIMULATSÁG!

A hosszú téli estékre egy jó mulattató olvasmány kétségkívül a legkellemesebb és legolcsóbb szórakozás.

Havonta 50 krért e mulatságot bárki is megszerezheti,

ha a több mint 3000 kötet MAGYAR és NÉMET művekből álló

KÖLCSÖNKÖNYVTÁROMNAK

ELOFIZETŐJE LESZ.

E kölcsönkönyvtár elsőrangú magyar és külföldi írók, legjelesebb műveit tartalmazza. Nevezetesen: Eötvös, Jókai, Jósika, Vas G., Kemény, Benitzky-Bajza Lenke stb.-től

TOVÁBBÁ:

Dumas Al., Feullet Oct, Freytag Gust., Galen Ph., Hackländer F. W., Hugo Viktor, Kock, Marlit E. Mühlbach Louise, Raimund Golo, Ohnet, Sacher-Masoch, Samarow Gr. stb.-től.

Előfizetni és a könyveket kicserélni mindennap lehet.

E kölcsönkönyvtárnak minél gyakoribb szives igénybevételét kérem,

kitűnő tisztelettel

Fischel Fülöp
könyvkereskedő.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagaćućega činovničkoga društva“ u Čakovcu, — „Doljno-Medjimurske šparkske“
i „Podpomagaćućega društva“ u Prelogu, — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“ u Strigovi.

Izlazi svaki tjedan jednokrat i to: u svaku nedelju.

Urednička pisarna:

Glavni pisac, fraterska hiža, lijevo na kon-
dignaciji. — S urednikom moći je svaki
dan govoriti med 11 i 12 urom. — Sve
pošiljke tičuće se zadržaja novinah, naj
se pošiljaju na ime Margital Jožefa
urednika u Čakovec.

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova
kam se predplata i obznane pošiljaju

Predplatna cna je:

Na celo leto	4 frt
Na pol leta	2 „
Na četvert leta	1 „

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i dal računaju.

Nekaj iz pravic orsaga.

(Dalje.)

5.) Votuma iliti pravo izbiranja imaju na dalje: a.) koji od pod prvi razred spadajućega, barem od 105 fti dohodka plaćaju porciju. b.) koji barem od 700 fti pod drugi razred ili klassu spadajućega dohodka plaćaju porciju i c.) oni državni, varmegjinski i občinski činovnici, koji barem od 500 fti pod drugu klassu spadajućega dohodka plaćaju porciju. Do vezda nabrojani votumi o s n i v a j u se svi na imetku ili dohodku, od kojega se porcija plaća.

6.) Bez pogleda na imetek imaju votuma izbirati ablegata: člani magj. znanstvene akademije, professori, akademički umjetnik, doktori, fiskaljuši, notarijasi, inžiniri, ramari, vječitelji ili liečnici, apatekari, diplomirani gazdi, šumari i rudničari, plebanuši i kapelani, navučitelji svake vrsti. Plebanuši i kapelani imaju sazno onda votuma, ako imaju faru; professori i navučitelji samo onda emeju izbirati, ako su na koju staciju izabrani ili imeuvani.

7.) Nazadnje na temelju staroga plemenitstva imaju votuma oni, koji su pod tim naslovom od leta 1848. do leta 1872. med izbiraće bili zapisani. Izim ovih drugi plemenitasti niti vezda niti u buduće nebudu imeli pravo izbiran a.

Pravo izbiranja iliti votuma neimaju (ako bi u drugih okolnostih i imali) a.) u soldaciji službujući soldati i domobranci; ali samo na muštru pozvani soldati imaju votuma. b.) financi, žandari ili oružnici, orsački, varmegjinski i občinski paztelji tak zvani policijemani. c.) oni koji u redu neplaćaju

porciju. d.) koji su zaradi kakovoga zločinstva v reštu ili su pod iztragom, e) oni kojim je sud na stanovito vreme oduzel votuma. f.) nazadnje prepadnuti vu imetku ili bankrotirani neimaju tak dugo votuma, dok se njihova stvar ne izravna.

Orsački zastupnik iliti ablegat more postati svaki izbirač, koj zna magjarski i koj je 24 letah star, ako nije zaradi kakovoga zločinstva odsudjen.

Jesu isim toga takovi slušbeniki, koji nemreju ablegati postati: Naime 1.) Orsački zastupnik nemre biti takov človek službenik, kojega vlada imenuje i koj dobiva od vlade plaću. Izimaju se ministri, orsački tajniki, professori budimpeštanskih orsačkih zavodov.

1. Ablegati nemreju biti varmegjinski i občinski činovnici, navučitelji i kr. sudci.

3.) Kloštarski duhovniki, izuzimajuć premontreie, cistercite, benediktince i jezuita.

4.) Nemre nadalje biti ablegat a) pri soldačtvu službaujući, b.) koji imaju kakovu svezu s vladom. c.) koji imaju od vlade kakovu milošču.

Ako izabrani ablegat ima takovu službu, zaradi koje nebi mogel biti ablegat, onda se mora na službi zahvaliti. Koj pak za vremena ablegatije dobi takovu službu, koja se s tim slaže, onda se mora zahvaliti na ablegatiji, službu prek vzeti, i onda se znović dati izabrati za ablegata.

Toplomer (termometer.)

Toplina ima tu vlastitost, da se vu njoj tekućine izhlape, izpare; ovak mala

toplina vodu izhlapi a velika vrućina pretvarja vodu vu paru. Toplina još i druge stvari rezširi; tak je rezžarjeno željezo vekše, nego je ohladnelo; voda prijakom ognju tak se širi, da iz lonca van teče itd. Ako na toplu peč dene-mo zvezani i nenapuhjeni mehur i ov se na peči v toplini sam napuhne, tomu je taj zrok, da ono malo zraka vu mehuru sve se dalje širi i više prestora potrebuje anda ovak mehura napuhne.

Još bi vuogo toga napomenuti mogli za dokaz, da se vu naravi toplinom sva telesa širiju a hladom ili zimom skup sgaće. Ako kipuće mleko vlejemo v mrlzu vodu, to se para mlečna tak naglo rezširi, da rezšira zide kupičine t. j. kupica pukne.

Za ljude, osobito za rukotvorce jako je dobro znati izmeriti graduš kojegod topline.

Vu tu svrhu prenašli su ljudi sredstvo, s kojim moći je izmeriti toplinu tak- kak i druga tekuća ili kruta telesa. Ovo sredstvo (spravu) vidimo po varoših na zidu med obloki viseti a zove se toplomer.

Toplomer napravljen je od drvene ili kovne duge ploce, na koju obeena je duga steklena cev posvud zaprta a odzdel šuplju kuglu imajuća. Vu šupljini kugle nalazi se živo srebro.

Ako cev ovu zdignemo tak da kugla odzdel stala bude, pak ako kuglu s rukom primemo, to se bude živo srebro vu vis dizalo, arga toplina ruke rezširuje. Cev je sva prazna jerbo su iz nje, prije nego su sgornju luknju zavrtli, ves zrak izcecali. To su morali napraviti ar zrak nebi dopustil, da se živo srebro goti zdigne.

Na ploči, na koju je cev zmeššana nalazi se rezdeljenje s malimi potezi, koji su jeden od drugoga jednako daleko i s broji provedjeni (obilježeni). Ovo rezdeljenje prenašel je jeden Francuz.

Ako kuglu s živim srebrom vu led denemo, koj se nalazi vu talećem stanju to vu njem živo srebro opadne do onoga poteza, gde je napisana nulla (0). To se zove ledišće, a pokažuje onaj graduš topline, na kojum se vu prostom zraku led taliti počme a na kojum se voda vu prostom zraku zmrzavati začimlje. Ako naopak kuglu denemo vu vruću vodu, to se živo srebro vu cevi podigne do najgornjega poteza, gde je broj 80. To se opet zove vrelišće a pokažuje onaj graduš topline, pri kojoj voda vzeti počme. Med lediščem i vrelišćem nahadaju se anda graduš topline a pod lediščem su graduš zime. Vljetu je navadno toplina 15—20 gradušov, v zimi je navadno zima 5—10 gradušov. Negda je i još vekša vrućina ili zima v naših pokrajinah, nu ova netraje dugo.

Toplomer mora se naveke v hladu (med obloki) držati, gde jako sunce na njega peči nemre. Ako hoćemo zdrava stanovanja imati, onda je moramo naveke tak kuriti, da nebudu već topline imala kak od 12—15 gradušov; kaj je menje ili više, to je već nezdravo.

Iz svega toga vidi se, da je toplomer na veliku hasen človečanstvu. Vidjar vu svojim prizimnom svetnom stanovanju (glashaus) ravna se po toplomeru, jeli mu cvetje dosta topline ima i jeli treba bolje ili menje pečnicu ložiti (kuriti), pivar meri vu svojih kot-

ZABAVA

Aldov fantivost.

(Prevod iz magjarskoga)

(Dalje.)

Potlam zeznalo se je to, da je mladi Mikloš vu šparkasi jezero forintov na očevo ime van vzal, koje je med ostalim stari Bánfi spatil, da zakrje sramotu sina svojega.

Nadkapitan svegedinski obečal mi je, da nebude stvar tak pustil, nego bude dal poiskati pobege, makar bu ga kaj truda koštalo! Ali Štefek koj je već ves vun sebe bil, rekul je, da je on predi najde, nego stotina nadkapitanov. Na to stane pred me ter zdvojenja punim glasom reče: „Ili me budete gda vu življenju vidli nigdar. Hvalim vam dragi kumek za sva dobra, koja ste s menom včini. Prisižem vam, da budem poiskal makar na kraj sveta nesramnoga vništitelja ljubljene moje Julike! Najdem ga, prisijem na Boga! a onda jaj njemu!“

Dragi sinek! rečem. — naj se ti nagliti; fantivost naj bude pri Bogu a mi moramo strpljivo ono podnašati, kaj na nas pošle! Stvar more još dobro izpasti. —

Nigdar! Nigdar! zaviče on. Ja da oprostim lopovu, koj mi je srce tak ranil, da ja njemu toga nenaplatim! Nigdar! Nigdar! S Bogom ostanite!

To su mu bile poslednje reči. za ovimi srnul je van i brzo je izpred naših očih izniknul.

Kud i kam je bežal Štefek, toga ja neznam. Nisem ga niti puno iskal. Za Juliku popitkival sem nadalje posvud; sprehodil sem celu okolicu, ali nigde ni traga niti glasa!

Većkrat pogledal sem k kapitanskomu uredu vu Szegedin. Kapitan bil je jako fini gospon, uvidel je moju tugu i sve je včini, da me vmiri. Ali niti on nije bil moguć odkriti stvar. Ovak je prešla jesen i zima — oh to je žalostna zima bila! Nadošlo je opet protuletje. Pred jurjevom par tjednov dobil sem od kapitana poziv, da nuter dojdem, ar je od Julike glas prispel.

Požuril sem se vu varoš, gde me je gospon kapitan još lepše prijel, nego predi i na stolec me pozadi. Dugi čas nije nas niti jeden govoril, napokon pregovorim ja i željno zapitam, jeli glas od moje Julike došel?

Je došel, je, dragi moj Bárδος, nuzal mi je, da je taj glas nepovoljen, Hah tak su ju ipak našli? gde je?

Našli smo ju, ali vu jako žalostnom položaju, jako žalostnom!

Makar vu kak žalostnom, rečem nadalje, samo da je najdjena. Ako ju nazad doma doblim, ter si ju opet na svoje srce stisnuti budem mogel, velim jim, sve joj odprostim i još moremo srećni biti svi skupa!

Poslušnite anda pismo, koje sam od kapitana glavnoga našega varoša doblil. Dobro se skupa poberite moj Bárδος! Poznam vas kak poštenoga i bogobojećega kršćenika; i vezda si ojačite srce, ar vam je to vu ov hip potrebno. Bog vam naj na pomoć bude, da ov udarec podnesti budete mogli.

Hah Bože dragi, kaj tak strasnoga vu tom listu stoji pisano?

Na to mi je nadkapitan prečital list, na kojega se je i on sam skoro rezplakal. Ja sem misil, da se zemlja s menom vruši.

A kaj je bilo v listu? zapitam Bárđosa nestrljivo. On dalje nastavi: Nije bil taj list dug, ali svaki red njegov bil

je strčica za moje sree. Kapitan glavnoga varoša pisal je ovo:

Od oktobra iztražujemu ona dva prijavljena begunca Bánfi Mikloša i Bárđos Juliju nu niko je mogli najti. Napokon prošli tješen prijavil nam je arendator carske kupelji, da tam jedna mlada ženska v tezkom betegu leži. Mladi človek, koj je ta s njom, dal se je zapisati za Váry Alojza, uju pak imenoval je za svoju tovaročicu.

Kvartira je suprug čisto splatil, ali odkaua mu je tovaročica zbeležala, ostavil ju je i nije se već nazd povrnu. Siromašna žena od onda prez nezov i prez svake pomoći leži vu strahovitih mukah. Zato zaprosil je arendator kapitana, da se na brzo za nju poskrbi, na kaj ju je i ov odpelati dal i vu Rokovom spitaui zmesil.

Zetim na dalje stalo je v pismu, da je berežnica priznala, da je moja kći Julika ter je s velikom pokorom izpovedala svoju falingu i nesreću. Povedala je, da on, s kojim je vu carzkoj kupelji bila, nije bil Váry, nego Bánfi Mikloš. Izpripovedala je, kak ju s obećanji zapelal, da svoje roditelje ostavi. Obečal joj je malovrednjak taj ženitbu. Jeden čas je s njom dobro baratal nu naskoro se je nje zasitil, ter ju odurjava. Više danov nija nje niti pogledal a većput ju je od sebe v kraj gonil, imenujuć ju za terh življenja svojega. Kada mu je sponezla, zakaj ju je od hiže očinske odmamil, onda ju je stukul i prez falčeca kruha tam ostavil. Pri takovoj jednoj prigodi hitil joj je srečnjak v glavu i odišel za naveke. Siromašna moja Julika omamljena od boli a i onak slaba, opala je još vu vekši beteg a potlakam bi bila k njoj došlomu varoškomu činovniku sve svoje jade izpripovedala, prevzela ju je slabost i ona usue vu milom Bogu

tam med stranjskimi ljudmi vu najvećoj nevolji.

Pri združih rečih oblejale su suze tužnoga starca i on opet umukne. Žuža vadržila je vu plač a i ja bžs nehotomce počul sem suzu, koja mi je nuz lice preletela!

Podosta dugi čas brisali smo si suze svi tri, dok opet starec tužni svoj glas podigne i nastavi dalje:

Drugi dan potlam ovoga žalostnoga glasa, vu onaj hip, kada sem ja s Žužom na večer pred mrakom Bogu se molil, da nam Bog jakosti da za podnesti toliki vudarec, iznenada stapi vu hižu Štefek. Začudjenjem smo njega prijeli, ar već više mesecov nije prekoracil uršega praga.

Jeli istina — zapita — da je moja Julika vamrla?

Istina je, ah istina! odgovorim. Ako je istina, tak prosim vas dragi kumek, pripovedajte mi? kak se je to pripetilo? —

Ja sem mu nato izpripovedal, kaj sem od kapitana čul.

Štefek bil je čas se časom nemirneši, čelo mu se naguzalo, oči na pol zaklopile! znal sem iz iskustva, da je pri takvoj prigodi jako uzbuđen. Kak sem svoj govor ja zavijil, skočil je gor, pesnice prama nebu zdigel ter zaurlikal:

„Anda zapustil, ostavil ju je lopov? Sramotno vu nesreću, vu žalostnu smrt natiral! Hah platil bude smradni svoj čin! Prisižem na sve, kaj mi je sveto!“

Sinek moj — rečem nadalje — poslušni ti mene; znaš, da te ljubim kak vlastito svoje dete, zato sem te i hranil i na noge postavil. Naj se fantiti, ar bi i tebe mogla nesreća postignuti. Pusti ti to sudu božanskomu. Bog je nas na veliku probu del sve tri, a mi koji smo predi toliko dobra od njega vzeli, mo-

lih, jeli već dosta kuhana piva, svilar na toplomeru vidi, jeli ima dosta topline za svoje svilce, vu špitalih doktori s toplomerom odmeriju, kolika mora biti toplina za betežnike, itd.

Na nekih toplomerih je prostor med lediščem i vreliščem na 100 gradu ov razdeljen; to samo tu razliku čini, da su gradusi manjši. Ta se pak zove Celsius toplomer.

Kaj je novoga?

— Prosimo naše poštovane čitatelje, naj budu i nadalje prijatelji naših novin! Prosimo predplate ponoviti i one čitatelje, koji su još dužni za predplatu, naj budu tak dobri, pak naj je done-seju ili pošleju vu izdateljstvo, ar štampanje i razpošilanje novinah vnogo koštaju. One post. predplatnike, koji novine nečeju zadržati, prosimo, naj na pošti na novine napišeju: „vissza“ (nazad); pošta bude nam novine zabav-dava nazad poslala i budemo znali, koji si nečeju novine zadržati.

S pozdravom. *Izdateljstvo.*

Prekopčanska kapela.

Gledeć na novosti, koju smo vu pr. broju naših novin opisali, da je kapela na Prekopču bila po almostvu puka podigjena, ovak izpravljamo. Sve stroške, koji su bili potrebiti za zidanje imenovane kapele, nosil je red sv. Ferencu vu Čakovcu, tak da je puk samo nekoi material dovažal na mesto. To istiniti za volju.

Nesreće na parobrodu.

Iz Toulona javijaju, da je brod Etails vu zalevu bormesijskom prepal i 22 putnike usmrtili.

Na bodničkom jezeru nedaleko varoša (Bavarska) Lindau tresnuli su se parobrodi Habsburg i Stadt-Lindau. Habsburg bil je pri tom ozledjen, nu ipak je vu pravil čas oslobodjen, Stadt-Lindau prepal je i s njim vtopili su se tri ljudi. Zrok toga nesrećnoga zestanka bila je velika megla.

Na Dunavu pri Vaguhelju vtonul je brod, koj je veliki terh vozil za soldate. Kvar je znatni.

Kak se vidi, ljetos osobitu igru ima nesreća na vodi tak stojićoj, kak tekućoj.

Najveće delo.

Vu Eperješju zamislil je jeden fantast, kak bi mogel našu zemlju prevrtati i gde bi mu to najpredi za rukom pošlo. Napokon prenašel je, da to najpriličneše bude pri Abauj-Szántódu, gde je zemlja jako peskovita. Već je preračunal i to da sveder mora biti 1720 miljah dug a koštal bude 6200 milijun forintov.

ramo udes svoj strplivno podnašati. Gledi nas starce, koji evo za kratko približili smo se svojem grobu, i mi podnašamo bol, koju i ti. Am Julika, koju su tak nedužno zaostavljenu daleko od nas v grob položili, bila je prava naša kćerka. Anda i mi bi se mogli fantiti, ali to nije delo za pravoga kršćenika. Zna Bog, kaj se je pripetilo i znaj, da njegova kaštiga izostati neće. Gledi na nas nevoljne, neostavi svoje krsne kume, budi nam ti vezda batrivnost i utiha mesto naše Julike, kojoj ti i tak već pomoći nikaj nemreš!

Nel ne! neoprostim tomu galženjaku! kričal je Štefek i kričeć iz hiže odbezal. Ja skočim za njim, ali vu mraku izniknul je spred mojih očih čisto.

Za nekoliko tjednov na to bil sem na sejmu v Szegedu i obavivši svoje posle, odputim se prama domu.

Najedenput, kak se od varoških hižah nuter obrnem, zestanem se s velikim čeporom ljudih. Bil je spreved. — Koga zakapaju, zapitam jednoga Segedinca?

Neznam — odgevori on — jeli ga vi poznate? Bogatoga Bánfia sina, koj je prošlu jesen s jednom lepom devojkom s puste pobegal i nju neverno zapustil.

Vezda mislil sem, da se zemlja s menom zrušila; nekaj me strašno pri srcu stisnulo. Nu kad sem malo k sebi došel, popital sem dalje:

Pa kaj je on tu živel? V kakvom betegu je vumrl?

Bormeš njega s tvogova donesli, niti

Mi bi samo rado znali, kak bude on to vrtal i koliko težakov bude potreboval k vrtenju svojega čudnovitoga svedral!

Letošnje branje.

Kak se vidi, ljetos vinsko branje ne bude tak veselo kak se je par let t. j. lani i predlani skazalo. Vino bude kise-lasto, nu vele, da bude dosta jako; oko-lo Štrigove potukla je tuča jako veliki del, tam baš, gde ga najviše zraste, anda bude ga vnogo menje. Grozdje medjimursko još je vezda tvrdo a nema onoga meda vu sebi, kak p edi. Zato baš niti branje nije dopušćeno pred Ursulinjem. I to bude brzčas malo pomoglo, ar ga deždjovno vreme nemore zoriti.

Budimo anda pripravni na rezkoga i batrivno ses tim, da nemre naveke jednako dobro biti.

Kolera.

Kolera vu Rimu, od koje smo vu svoje vreme pisali, prestala je. Već nekoliko danov nema niti jednoga slučajja, da bi što v koleri vumrl. Kak nam vu najnovše vreme pišeju, n i j e kolera tam niti bila vu tak velikoj meri, kak se je to predi prijavljalo. Svega skupa vumrlo je od sredine augustuša meseca 185 ljudih vu koleri, a vezda je već čisto prestala nesrećna ta kuga.

Ogenj.

Vu palači biškupa-kardinala vu Beču bukna! je ogenj 9 ga ovoga meseca. Na sreću prispeli su varoški ognjogasci vu pravo vreme, ter ogenj zadušili tak, da je zvun maloga i neznatnoga kvara vekši bil strah vu palači.

Mak.

Znano je, da mak ima vu sebi jakost, koja človeka, osobito slabu deticu na spanje prisili. Vnoge dojke imaju navadu da detešće, nehoteće mirno spati, makom prisile na spanje a nepremisle, da sštim dete i za naveke zaspati moreju. Ovih danov pripitila se je takova nesreća vu Szegedu s ženom Mišić Dimitra. Ta n e s r e č n a mati, hoteća se malo na dugše vreme rešiti nemirnoga deteta, dala mu je vekšu porciju od pila, koje je iz maka na posebni način pripravila.

Na zadnje joj se je ipak predugo vidlo spanje deteta ter za g l e d a v u posteljicu. Al kad tam dete vu po stelji mrtvo leži.

Mater! čuvajte se takvoga dela!

Kratke novosti.

Na imendan Njegovog Veličanstva kralja je po celim orsagu, tak i vu Čakovcu paradna meša se obržala, gde su nazočni iz srca molili, da premilostivnoga našega kralja nam gospodin Bog vnogo letah vu zdravju obdrži. — Vumrla je Kovachević Ferencu sv. iurskoga navučitelja supruga 6-ga o. m. vu svojoj 53. leti. Dobra mati naj počiva vu miru! — Šestoga o. m. za one 13 honvede,

nije tu vumrl, nego su ga vu Nagy-Váradu, gde je kak mladi fiškal kancelariju odprl vumrili.

Strašna sumnja obišla me je tu i ja neufajuci se već dalje pitati, išel sem dalje svojim putem.

Iduć tak dalje, postal sem pri jednom čoporu, da čujem, kaj se tu tak osebj-noga govori.

Velim vam kuma, morete meni verovati, reče jedna filarka k svojoj pajdašici, ja najbolje znam, što je vumrl Ban-fijevoga sina. Ja sem tam k hiži nosila zelenje za kuhaju i kaj znam, to sem od gosponove kuharice čula. Zaklal je njega on mladenec iz puste, za koga vele, da je bil ljubovnik zapeljane devojke. Mladoga gospona inaš, koj je v drugi hiži stal, kada je on s mladim gosponom fiškalom na glas se pravdal i larmal, čul je njegovo ime. Ljubovnik taj naglo je v hižu srnul. Mladi gospon skočil je gor s mesta i pograbil šesterocvnu pištolu. Vu taj hip skočil je k njemu ljubovnik, ter mu ga prstov nož svoj vu prsa porinul.

Mladi gospon vrugil se je a ljubovnik pobegal iz hiže.

Strašna moja sumnja obistinila se je, vu svojoj istiniti videl sem sva! Vmori-telj nije mogel biti drugi, nego moje kumče, nesrećni moj Štefek. Neograničena njegovata fantljivost zapelala ga je na grozni čin umorstva!

A kaj se je s Štefekom onda pripetilo? zapitam brzo.

koji su 1848 leto isti den vu Aradu za domovinu vumrli, se je po celoj Magjarskoj zemlji sveta meša dala služiti. Vu čakovškoj farai cirkevi je takaj bila paradna meša, gde su nazočni bili još živi honvedi 1848-leta i druga gospoda. — G. Szmodits Viktor bivši preločki kotarski sudec je od ministriuma vu Zala-Egerszeg za tajnika primeškomoševoga imenuvan. — G. Kovácsies Ignacza navučitelja su izerali vu Gardinovcu za navučitelja.

Gospodarstvo.

Povanje lešnjakah.

Onim, koji ljubiju lešnjake, moremo preporučiti, naj posejaju friške lešnjake, s tim budu najfaleše dobro rašće dobili. Najprikladneši su zato, kak se čini, talijanski dugi i okrugli lešnjaki, ar gornjotalijsko zratiš e (klima) već je spo-čobno našemu neg pak španjolsko ili pak konstantinopoljsko (tursko), gde je po-vanje lešnjakov jako zaamenito.

Takve lešnjake tak okolo Božiča, gda na piac dospiju, još friške kupimo, te je u pivnici vu vlažni (feichtni) pesek postavimo, gde je moremo držati do protuleta, tak da bude saki pojedini lešnjak s peskom naokolo ogrnuti.

Ovak nezačrviju lešnjaki niti vu to-toploj pivnici, te ostaneju friški, pak ako je s pretuleta vu razredjenu zemlju zasadi-mo, lahko izidu A v drugom letu, dobimo već jake grmčice, s bujnim ko-tenjem, koje moremo presaditi, i koji su vnogo bolji, nego oni, koje vrtlari svojim načinom spovaju.

Zasadjeni lešnjaki, tak kak i orehi onakov sad doneseju kakvi jesu, te jim sad samo onda menjši postane, ako jim je zemljišće hujsje. Na dobrom zemljišću pod zratišćem našega kraja ravno takve lešnjake dobimo, kak vu Talijanskoj.

Mladice lešnjakov na navadni način presadimo. Zmed tih se navadno nijeden nezgubi, nego razmerno prama dobroti zemljišća friško raste, te za kratko vreme i par sada rodi. Iz takvoga zrna ponarasila na gredici, veli Šana-Anton, već sam v tretjem letu bral par lešnjakov. Računati je medtim moči na sigurno obrodjenje stoprv vu 5—6-tom letu, i od toga vremena vse više se pomnožava plodjenje od leta do leta, te po priliki vu 10—12-tom letu dostigne vrhunec rodovitosti.

Leskve se nezastaraju, ar se podjedno same od sebe pomladuju, ravno, kak i ribizli, samo kaj pri leskvah postaranje pojedinih stabalcov (deblo) vnogo kesneše nastupi. Rukovodjenje leskvenoga vrta anda zestoji se jedino vu tom da odpilimo (zagamo) već jako stara i debela debela koja već nerodiju. Odstranjenje dele tak zamniju nove mladice iz zemlje, zgodn o

To jim vu kratkih rečih povedati morem, odgovori starec Neznam, jeli su oni vu ono doba ovud hodili, ili su morti iz novinah čitali, da je, ako se nevkanjujem leta 1868-ga jedna razbojniška banda pod vodjenjem stragnoga Babaja okolicu segedinsku vu strah i trepet nag-nala.

Grozovitost i prevzetnost tih razboj-nikov tak je daleko išlo, da su po belom danu črez varoš Szeged na kolih se pe-lali, gde je Babaj jednoga stražara, koj je n e g a prepoznal, s kol strelil.

Na zadnje je vlada naša njihovo robljenje zapr evč prenašla, ter odredila ve-liku potiru za njimi. Naskoro su je na mali broj spravili. Prva i najvećša bitka med timi razbojnik i našimi panduri bila je pri Hódmező-Vasarhelju, gde su panduri dva jako ranili a jednoga ubili. Odnegli su ga v Szeged, gde su ga izložili, nebi li ga što prepoznal. Ja nisem imal časa nuter iti, nu odišel je moj sušed Gajdos sa svojom i s mojom tovarošicom.

Ubili razbojnik bil je moj Štefek, moje krsno kumče.

Starec na to vtihne, na lice cureše mu debele soze nisu dopustile, da reč dalje pregovori. Legli smo se spat a ja premisljaval sem celu noć udes i nesreću tužne ove i hvalevredne familije.

(Konec)

G. Gy.

pak s redkimi grmčici moremo posekati eve od toga, dok opet 2—3 letno mladje ponasteje, koja i brez toga stara debla van iztisnula. Pravo obrezanje pri leskvah neje potrebno.

Narav grma anda moremo najbolje spoznati, ako očemo povati leskve s visokimi stebli. Takvu jednu zgotu imel sam i ja priliku črez već let paziti, i neverojatno skoro, koliko koreničkih mladica treba joj svako leto iztisnuti.

Vsikak bi lepa stvar bila, s dreva zreloga lešnjaka sada očekivati; no ne-grešimo proti naravi, te pustimo lešnjaka, da bude grm.

Nekaj za kratek čas.

Mudri financ.

Vu Budapeštu sklada se na obali Dunava iz parobrodov svakovrstna roba. Financi opazili su nekolikoput jednoga mladoga brodarškoga naučnika, gde pod pazduhom iz broda vu varoš nekakov svežojak (paketlin) nosi. Aha! taj duhana šverca! rečeju financi i takaj tam postaviju najspametnešega i najprefriga-nešega financa, da vu stanovito vreme naj pazi i navučnika vlovli. I zbilja opazi ga taj za par dneov, kak svežojak pak nosi. Taki priskoči k njemu ter zapita, kaj vu svežojak nosi?

Kaj vas briga! odgovori mu navučnik kuražno.

Ali ja sem financ! reče ov.

To pak mene nikaj nije briga, kaj ste vi, reče mlad prefriganec. Ti imaš švercanoga duhana, zavikne financ, sin s njim.

Na to mladi matroz prišepne financu: Gospone naj mužiju, ja imam tu turskoga duhana i ako mi daju jeden forint triugelta, ja jim povem gospodina, ke-jemu ga nesem.

Financ misleći kak bude on vezda veliki rebah: apavil, brzo zvadi forint i preda ga mladomu matrozu. Već su mu velike nagrade pred očmi lebdile i već si je na praih mislil medaliju pohvalnic za dični svoj čin. Putem reče mu naučnik: Vidi'ju gospone, tam vu onoj palači v drugom stoku pod prvimi vratu je on veliki gospodin, koj je duhana naručil. Oni nek tu pod portom počekaju a kada ja doli dojdem, oni odmah naj idu na rečena vrata nuter i našli budu gospo-dina baš kak duhan v porcellansku po-sudu naklada.

Financ posluhne a degak hajd gori s duhanom. Gospone tu je duhan, nu dobro naj paziju, doli čeka pod boltom jeden financ, koj bude gor došel. Ja duhana na ov oblok dol hitim na dvo-rište a oni naj financa odprave, kak znaju i moreju. S tim žups! hiti duhan i beži dol.

No vezda brzo naj idu gor, ako ga hočeju vloviti reče financu.

Dok je po štengah gor išel, pobral je ov duhana i begec s njim!

Financ odpre vrata, nškloni se nutri sedećemu gosponu, ter izjavi, zbok česa je došel.

A kaj vi ljudi imate s menom denes, da mi nedaste mira? reče gospon.

Prije par minut došel je nekakov zašiknjeni dečak i prez da mi e reč pregovoril, hitil je na oblok van neka-kov sveženj i odbezal, vezda pak me vi hodite tentat zbok nekakovoga duhana, kaj ste vi ljudi s pameti zišli?

Kaj je sveženj črez oblok hitil? za-pita financ ves začudjen.

No kaj pak! evo glejte ga, gde s njim po vlici beži.

Ah prosim za oprošćenje! zavikne fi-ganc ter pohiti brše dol za mladim ma-trozom. Ali gde je taj već bil, dok, je financ črez tolike štenge dol dobežal!

CENA ŽITKA

Pšenica 6.50 — 6.80 — Hrz 4.75
5.50 — — Ječmen 5. — 6. — Zob
5. — 5.25 — Kuruza 5.20 5.90 —

LOTTERIJA.

Budapest 9. septembra 1887.

85. 39. 26. 20. 60.